

AVANDUSE VALLA KAJA

NR.4 (28)

APRILL

1998

10. MAIL ON EMADEPÄEV

ÕPUKS SAAB SU OLEMUSEKS
olla ema.

Õpetad nad kõndima
kõnelema.

Kasvavad. Ja sinu tarkus
jääb neile pähe.

Laia ilma lahkuvad, neil
sellest vähe.

Katre Ligi

8.mail kell 17.30
Simuna Rahvamajas
PEREPÄEV

Pühapäeval 10.mail
kell 11.00

**EMADEPÄEVA
TÄHISTAMINE
KÄRU RAHVAMAJAS**

Esinevad Simuna ja Kärü lapsed.
Aitüma tulijaile!

VASTUVÕTUAJAD AVANDUSE VALLAVALITSUSES TEISIPÄEV ja NELJAPÄEV 9.00 – 16.00, LÕUNA 12.30 – 13.00

<p>Vallavanem JÜRI AAVIK ☎ (37) 388</p>	<p>Üldküsimused, kodanikukaitse, kaebused, ettepanekud, õiguskorraga seotud küsimused</p>
<p>Vallasekretär TIINA LUHT ☎ (37) 343</p>	<p>Notariaaltoimingud, sisse- ja väljakirjutamine, sündide ja surmade registreerimine, elanikkonna registri pidamine, teave vallavalitsuses ja volikogus vastu võetud otsuste kohta</p>
<p>Maanõunik PIRET LÜKK ☎ (37) 219</p>	<p>Õigusvastaselt võõrandatud maade tagastamise ja kompenseerimise korraldamine, ajutiste maakasutuste korraldamine, maa omamise, kasutamise ja maksustamisega seotud küsimuste lahendamine, õigusabi maaküsimustes</p>
<p>Sotsiaalõunik SILVI SIRELPUU ☎ (37) 219</p>	<p>Sotsiaalabi küsimused, toimetulekutoetuste ja täiendavate toetuste määramine, Eesti Vabariigi passide vormistamine, kaitseväärvastus, informatsioon pensionite ja haigekassa kohta</p>
<p>Abivallavanem-ehitusõunik GEORG LUIK ☎ (37) 343</p>	<p>Kommunaalmajanduse, ehituse, crastamise, munitsipaliseerimise küsimused, ehitusjärelvalve, heakord</p>
<p>Kantseleitöötaja KAI TAMM ☎ (37) 388</p>	<p>Kommunaalmaksete vastuvõtmine, sularahamaksud, bussi tellimine, valla ajalehe toimetamine, valla arhiiv</p>

POPP TIPP ja POPP TÄPP

4.aprillil toimus Väike-Maarja rahvamajas kümnendat korda laulukonkurss "Popp Tipp ja Popp Täpp". Sellest võtsid osa Väike-Maarja, Triigi, Vao, Simuna ja Käru lasteaia- ja koolilapsed.

Avanduse valda esindasid: Sander Sepp ja Kaia Jaaniste, keda juhendas õpetaja Önnela Pärnaste; Mari-Ann Kundla, Kätlin Hiietamm, Helen Hiietamm ja Mariann Sirgmets, kellele õpetas laulud selgeks õpetaja Angela Raik; Reelika Sepp ja Karlis Karm õpetaja Eve Põldmaa juhendamisel.

Kuigi peapreemiaid – Tipi ja Täpi tiitleid – meie lastele ei tulnud, esinesid nad siiski väga hästi.

4-7-aastaste seas sai eripreemia artistlikkuse eest Mari-Ann Kundla.

8-9-aastaste seas sai tüdrukutest I koha Mariann Sirgmets ja poistest Karlis Karm.

10-11-aastaste seas kuulus tüdrukute I koht Helen Hiietammele.

Eripreemiad said veel:

Sander Sepp – "Tulevikulootus"

Reelika Sepp ja Kaia Jaaniste – meeldiva esinemise eest.

Meie laste nii tugev esinemine on seda kiiduväärsem, et koolil puudub korralik helitehnika. Palve kõigile ettevõtetele – kes oleks valmis kooli toetama helitehnika soetamisega, palun

LASTE TÖÖD JA TEGEMISED

võtte ühendust direktori (tel. 280) või õpetaja Haibaga (tel. 339).

Simuna lapsed on osa võtnud ka varasematest konkurssidest. Auhindu on võitnud Reelika Sepp, kes alustas esinemist 3-aastaselt, Jaanika Sepp, Signe Pruul, Anne-Liisi Laaneste, Elerin Birnbaum, Kady Danilas, Anu Kivaste, Evelin Birnbaum. Kõige tublim on olnud Kristel Haiba, kes võitis peauhinna – "Popp Tipp".

Eve Põldmaa

TIPILT-TÄPILT ITAALIASSE

Kunagine Popp Tipp Kristel Haiba laulab praegu Üle-Eestilises Neidude Kooris.

2.-12.aprillini toimus Itaalias Ria del Cardas – tuntud muusikalinnas Carda järve kaldal rahvusvaheline noortekooride festival. Sellest võtsid osa mees-, nais- ja segakoorid üle kogu maailma. Kokku oli kohal 74 koori. Oma kategoorias võitis meie neidude koor II kulddiplomi, mis on väga suur saavutus. Kolmele dirigendile anti eripreemiad, üks neist oli neidude koori dirigent Toomas Voll. Meie neidusid märgati seal ja nad teenisid väga palju häid sõnu. Tänaastele Tippidele-Täppidele võiks Kristeli saavutused innustuseks olla – laulda tasub igal juhul.

JÜRIPÄEVAL KOOLIS

Simuna Põhikooli lapsed tähistasid jüripäeva jooksuga. Osalema kutsuti kõiki vallaelanikke. Alustati perejooksuga. Osa võttis kaks last ja kaks täiskasvanut. Rajal oli kolm kontrollpunkti, kus ootasid ema ja lapsed. Isa alustas koolimaja juurest ja kontrollpunkte läbides korjas pere kokku. Kuna tingimuseks oli, et pere peab lõpetama koos, ei saanud auhinna-esimesena finišisse jõudnud, kuid rajal ema kaotanud pere. Võitjaks tuli perekond Sirgmets, teiseks perek. Kadastik, kolmandaks perek. Sepp. Individuaaljooksudes jagunesid võistlejad kolme vanusegruppi: I-III kl., IV-VI kl. ja VII kl. kuni täiskasvanud. Igal grupil oli erineva pikkusega rada. Rajal kontrollpunktides ootasid tõrvikutega lapsed, kes jooksid koolimaja juurde ja süütsid lõkke. Jooksjaid ootasid koolisõõklas tee ja saiakesed ning maiustused. Pärast põgusat kehakinnitust koguneti lõkke juurde, kus tublimad said diplomid ja auhinnad. I-III kl. arvestuses võitis Madis Sillamaa, IV-VI kl. arvestuses Kristjan Luht ja viimases grupis Koit Põldmaa. Autasustati ka klassi parimat poissi ja parimat tüdrukut. I klassis oli parim tüdruk Merit Karm, poiss Marko Pruul, II klassis Ölme Toots ja Karlis Karm, III klassis Marite Tikka ja Rein Miller, IV klassis Alo Põldmaa ja Helen Hiietamm, V klassis Reelika Sepp ja Markel Liinve, VI klassis Maria Sillamaa, VII klassis Kertu Linroos ja Raino Ott. Kõige pisema osavõtja auhinna sai Mari-Ann Kundla. Auhinnad said ka ainus täiskasvanu Birgit Tellinen ja kõige paremini esindatud I klass.

VALLAVALITSUS APRILLIS:

- arutati revisjonikomisjoni aruannet
- otsustati kompenseerida koolilõunaid vastavalt avaldustele
- kinnitati sotsiaaltoetuste maksmist puudutavad otsused
- kinnitati maade tagastamise korraldused:
- nõustuti õigusvastaselt võõrandatud Keskküla 13 maa tagastamisega Anu Väliaho'le Keskküla 22,84 ha suuruse maaomandi taastamiseks
- nõustuti õigusvastaselt võõrandatud Aruvanatoa maa tagastamisega Monika Muuga'le Aruvanatoa 11,05 ha suuruse maaomandi taastamiseks

- nõustuti õigusvastaselt võõrandatud Käänu A-51 maa tagastamisega Reeni Jesabel'ile, Velja Linde'le ja Raul Salumäe'le võrdsetes osades Käänu 13,6 ha suuruse maaomandi taastamiseks
- kinnitati Simuna Põhikooli Hoolekogu põhimäärus
- kinnitati õigusvastaselt võõrandatud vara maksumuse ja kompensatsiooni määramise korraldused

MUUDATUSTEST VOLIKIRJADE TÕESTAMISES

Vastavalt NOTARIAALSEADUSE JA ERASTAMISSEADUSE MUUTMISE JA TÄIENDAMISE SEADUSELE:

§ 34

(2) Valla- ja linnasekretäri ei ole õigust tõestada tehingu tegemiseks antavat volikirja. Valla- ja linnasekretäri on õigus tõestada raha väljavõtmiseks, dokumentide edastamiseks, või vastuvõtmiseks ning muude õigustoimingute (v.a. tehingud) tegemiseks antavat volikirja (eelnimetatute hulka kuuluvad muu hulgas ka auto ostu-müügi volikirjad).

PUUPAPI VABRIKUST VENEVERES SIVIL ARUKSEL

Puupapi vabriku ehitamise peaettevõtjaks Sivil oli Venevere krahv Keller, kelle ema oli väga jõukas. Veel osalesid Paasvere parun Maidla ja Moora mõisnik Stackelberg. Nende valduses olid suured metsa-alad. See sündis 1910.aasta paiku, kesk rahuaega. Taheti siis ju metsa rikkusi – rohelist kulda – ära kasutada.

Vabrik ehitati Rakvere – Tartu mnt. äärde Sivile, Avijõe lähedale, säält kaevati kanal vabriku veega varustamiseks.

Aurukatel veeti kohale Rakke jaamast vastaval suurel vankril. Tammiku mäest alla tulles ei olnud küllalt ettevaatlikud, vanker võttis suure hoo, jooksis hobustele peale (vankril puudus pidurdusseade). Mäe all tegi tee järsu käänus vasakule, säält paiskus katel vankri pealt maha. Üks hobune sai surma (üldse vedas kuus hobust, 4 ees, 2 taga tiisli küljes). Katel seisis säält mitu nädalat, kuni ta hoobade ja tungraudadega vankrile tõsteti ning kohale toodi, mul oli foto, kus katel oli vabriku õuel vankri peal, aga andsin ära).

Katla ette ehitati šamottkividest suur küttekolle, kuhu mahtus pool rülda puid, kui katlakütja Päärü tule alla tegi. Oli ka auru saun, kuuma sai keerata kraanist nii palju kui kannatasid, samuti oli soe vesi. Mäletan küll, kui säält saunas käisime. 1923.aastal levis ühel pühapäeva hommikul kurb teade, et saunas oli surnud südameataki tagajärjel Prandi metsavaht Jaan Kruuberg-Rajasalu.

Günter Räävli mälestusi pani kirja Eduard Petti

Seda ma ei tea ega mäleta, millal isa koju jõudis. Vabadussõjas isa ei olnud.

Vabrik töötas aurukatla jõul ja valmistas toorpappi, mis köideti pakkidesse ning veeti Tamsalu jaama. Säält viidi kitsarööpmelise vagunitega Türiale, kus sealse paberivabrikus paberiks tehti. Pakke vedamas käisid Venevere ja Paasvere talumehed. Üheküla mehed moodustasid vööri 8-10 hobusest. Tee kulges Vassiverest Laekveresse, Padust otse Määri mõisa juurde, läbi Triigi ja Väike-Maarja Tamsallu, kokku umbes 45 km. Reisuks kulus öö ja päev – 24 tundi. Ühe niisuguse voooriga käisin omaküla meestega Tamsalus ära. Olin siis umbes 10-aastane, sain juba hobuse rakendamise hakkama.

Peale Vabadussõda oli vabrikul kummidega veoauto. Autojuhiks oli Oskar Kirsch Rakverest. Algul kartsime väga seda autot, et ta müris kõvasti ja maa põrus, kui ta mööda läks.

Koolis käisime koos vabrikutöölise lastega. Kui nad Sivi poolt troppis tulid, ühinesime nendega silla peal. Vahel olid lumerohked talved, lage mõisa väli oli tihti tuisanud. Kool asus Venevere mõisas. Õpilasi oli kokku 76. Kool oli algul 4-klassiline, kui aga 1923.a. sügisel tuli koolijuhatajaks Voldemar Feldbach, kes varem oli kirikus kõster-organist ja kooliõpetaja olnud, muudeti kool 6-klassiliseks. Feldbach oli korranõudlik õpetaja. Lapsed olid siis vist ka sõnakuulelikumad. Mis siis Feldbach oleks öelnud, kui mõnel lapsel oleks suitsud ja tikud taskus olnud. Siis öeldi – mida valusam vits, seda armsam laps. Emad olid siis ikka kodused laste järele vaatajad. Kaks korda nädalas oli usuõpetuse tund. Laulmist õpetas Feldbach viiuliga.

1926.a. kevadel lõppes minu koolitee.

Feldbach määrati umbes 1930.a. õpetajaks Tudusse. Kui ta juba pensionil oli, otsisin ta Vaeküla lähistelt üles, ütlesin: “Kas mäletad, olen see paha koolipoiss?” Ta haaras mul ümbert kinni, nii südamlilik kohtumine oli see, et mul tuli vesi silma. Lubasin teda veel vaatama minna, aga varsti oli leinakuulutus lehes.

Vabrik töötas hommikul kella 8.00 õhtul kella 6.00ni. Vile kuulutas töö algust ja lõppu ning lõunavaheaega. Vabriku töötamisel oli parasjagu müra, töölised kannatasid seetõttu öösiti unepuuduse all. Anti nõu tuhandest tagurpidi allapoole lugeda, kui segi läks, pidi uuesti algama, kuni magama jäid.

Avi jõe sild oli meie maja lähedal. Vahel esimesel mail ja jaanilaupäeval pühiti sild puhtaks, visati jõest ämbriga vett ka peale ja toodi kased ümber. Tehti ringmänge, lauldi – tantsiti hommikul valgeni välja, seda ilma viina joomiseta.

Raha saadi siis raske tööga, kõik tuli käsitsi teha – metsas puulõikus, hobusega väljavedu. Talvel veeti metsast tohtu suured propside ja küttepuid riidad vabriku laoplatstile. Aurukatel tarvitas väga palju kütet. Puumaterjali hinnad kallinesid. 1925.a. suvel vabrikus töö lõpetati, masinad veeti Türiale.

(jätkub)
Eduard Petti

Minu isa Jaan Andrese poeg Petti (1882-1951) oli sündinud Pühajärve vallas Otsa talus, ema Pauliine Hanson (1881-1962) Salla vallas Kärü külas Onga talus. Isa töötas koos vennaga mitmes mõisas puusepana. Kärü ja Puurmani mõisa omanik olid sugulased. Säält kutsuti isa Kärü mõisa metsavahiks.

Tsaari ajal olid käibel kuldrahad, üks rubla maksis rukkipuud (u. 16 kg) ja üks rubla oli töömehel päevapalk. 5-rublane oli kõige väiksem kuldraha, siis 10. Inimesed eelistasid igapäevases elus paberraha, need ei kadunud näppude vahelt ära.

Veneveres Sivil töötas mõisnike asutatud Puupapi Vabrik. Sinna lähedale alustas isa maja ehitust, poe ruumi ja pagari ahjuga. Majja saadi elama, kui algas Esimene ilmasõda 1914. Isa kutsuti sõjaväkke. Ema jäi pooleli olevasse majja. Mina olin kolmene, vend Arno kaheaastane. Ema palus ikka jumalat: “Ära saada meile rohkem kannatusi, kui suudame kanda!” Peagi hakkas ema leiba küpsetama, rükist sai ta osta talupidajatelt. Vesiveski oli Venevere mõisa juures (2 km).

Ees olid veel rasked sõja ja revolutsiooni ajad, 8 kuud jõhkral Saksa okupatsiooni, siis kaks aastat Eesti Vabadussõda. Saksa okupatsiooni ajast on meeles, kui saksa sõdur tahtis meile tuppina minna. Trepil märkas meie väikest taksikoera, haaras kohe püssi ja laskis. Koer sai peast haavata ja elas veel õhtuni. Meil oli koerast väga kahju tema kannatustes.

TÄHELEPANU LOOMAOMANIKUD!

VEISTE VERE VÕTMINE JA TUBERKULINISEERIMINE, KOERTE-KASSIDE MARUTAUDI VASTU VAKTSINEERIMINE TOIMUB

2.MAIL KELL 7.00 KÄRSAS

8.30 KURTAL

10.00 NADALAMAS

11.30 VÕIVERES

13.00 HIRLAS

14.30 KRUUSAAUGUL

15.30 ORGUSEL

16.30 MÄÄRIS

18.00 AVANDUSEL

3.MAIL KELL 7.30 – 15.00 KÄRU KÜLAS

KELL 16.00

SIMUNA TURUPLATS

3.MAIL KOERAD-KASSID KELL 18-19.00 JA 4.MAIL KELL 19-20.00

MÕISA VET.KONTORIS

MARUTAUDILE TULEB KINDLASTI VAKTSINEERIDA KA KASSID

VERE VÕTMINE JA TUBERKULINISEERIMINE MAKSAB 35.- LOOM

KOERTE VAKTSINEERIMINE 25.- LOOM, KASS 15.- LOOM

PALUN PÜÜDKE KASSID ENNE KINNI!

VÕIMALIK VAKTSINEERIDA SIGU PUNATAUDI VASTU 15.- LOOM

VET.ARST ANDRES MOROZOV, TEL. 37 398